

༩། །བྱུང་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

མཆན་པ་འོ། བྱེད་མཆོད་འཆམ་དབྱེད་མ་བཞུག་པ་འདི་རྒྱུ་ཞོ།

དཔལ་ལྷན་འབྲེལ་ལྷན་པུ་མེ་མོ་མའ་དཔེ་མཆན་པ་འོ།

(མོ་མའ་ལྷན་གྱི་ལ་གཞི་ལ་གྲུ་པ་འདི་དེ།)

www.gomanglibrary.com

དཀར་ཆག

སྐབས་དང་པོ།	1
སྐབས་གཉིས་པ།	3
སྐབས་གསུམ་པ།	5
སྐབས་བཞི་པ།	7
སྐབས་ལྔ་པ།	9
སྐབས་དྲུག་པ།	10
སྐབས་བདུན་པ།	13
སྐབས་བརྒྱད་པ།	14
སྐབས་དགུ་པ།	16
སྐབས་བརྒྱ་པ།	17
སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པ།	23
སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པ།	30
སྐབས་བརྒྱ་གསུམ་པ།	38

༡༡། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་སྟོང་གཏོང་
ལྗེ་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་
སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱབ་པ་དང་པོ།

ན་མ་སྒྲ་ར་སྒྲུ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་རིན་ཆེན་ཟེང་བར་བད་སྟོང་པ་དང་།
བཞི་བརྒྱ་པར་སྒྲ་སྟེ་དཔེ། ལང་གཤེགས་ལས་ནད་པའི་དཔེ་བཞིན་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །རབ་བསྐྱར་ཆོས་རྒྱལ་ལང་གཤེགས་ལྟར་མཐའ་ཡས་
ཟབ་རྒྱས་མཛོད་ལྗེ་མོ་བཞི་ཞུས་སོགས་ན་ཆོས་བྱང་དང་དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེ་ལྟར་ན་ཆོས་
ཀྱི་སྟོ་བརྒྱད་ཁི་བཞི་སྟོང་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་ཞུས་དང་སྟོང་འབྲུག་ལྟར། མང་ཕྱེ་ཆེ་བ་བཞན་ལ་
མེད་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱན་ཆང་བའི་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་མདོ་དང་འབྲུག་པ་བདེན་གཉིས་
བསྟོད་ཆོགས་ལྟར་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཀྱན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཁྱེན་ལམ། །སྟོན་མཛད་
ཤུག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་མཆོག་བྱང་དང་གཏད་རབས་བདུན་དང་དེ་མིན་བྱམས་དང་འཇམ་
དབྱངས་སོགས་བརྒྱད་པར་བཅས་ཕྱག་འཆོལ། །ཁྲ་བལ་མཁྱེན་རབ་རལ་
གྱི་རྟོ་རྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དམ། །ཐུགས་
རྟེན་ཐུན་དང་འབྲུམ་ལྟན་མཆོག་ལེགས་བཤད་ལྟན་ཅིག་འགྲོ་ལ་
བཞད། །ཆོས་མཛོད་གང་བསྐྱམས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ནལ་འབྱོར་བར་

པར་གང་དེ་བརྗེད་མིན་འདྲི། རྒྱལ་ཀུན་ཡམ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་
ཀྱིས་བདག་སློང་ག་མཆོག་ལྟན་ཅིག་ནམ་བཟ་མཛོད། །འོ་མཆོ་ལས་
འོངས་ཤེལ་དཀར་ལྟན་པོས་དབང་སྟོན་ཟུར་ཕུད་ངོམ། །ཁྲ་རྒྱས་ཞལ་
ལས་དུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨུམ་སྟོན་པོའི་མདལ། །འཕངས་པས་
སེམས་ཚོངས་སྤྱབས་གྲོལ་ནམ་དཔྱོད་ཆེས་བཀྲའི་པ་སྒྲ་འབུམ། །ཁྱོད་
ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཚུ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤྲས་
མ། །འདི་ན་མདོ་སྤྲལས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཆོན་རེས་མོས་ལྟར་གཅིག་གིས་
གཅིག་སྤྱན་འབྱིན་པ་ཙམ་གྱིས། །སྟོད་ཆོ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་ནམ་
སད་དེ་ལྟའི་འོད། །འབྱིན་མཛད་སློང་བཟང་རྒྱལ་པ་སྤྱི་ཡམ་སྤྲས་བརྒྱད་པར་
བཅས་སོགས། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མོད་ཀྱི་ཐུབ་དབང་ཞལ་སྟོན་ནམས་ལ་མི་གྲས་
དཔྱོད་ལྡན་སྤྱ། །དམ་བཅའ་བ་རིགས་ཐུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ངལ་བ་
བརྒྱས། །ཐུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་
རིན་ཆེན་རྟེན་འདི་དཔྱོད་ལྡན་ནམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་
གསལ་སྟོན་མེ་ཟུངས། །ཁྱི་ནང་གི་འབྲེད་ཆོས་བསྟན་དང་སྟོན་པ་དང་གཙོ་བོར་ལྟ་
བས་འོ་སྤྱི་བྱང་གཉིས་སེར་སྤྱད་དང་གཟེགས་ཟན་པ་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་གྲགས་
པ་དེའི་བྱིར། །བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་བཞེ་ལས་ཐུག་རྒྱ་བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྟོམ་པ་
སྟོད་པའི་མཐའ་དག་པ་བཞེའང་གསུམ་གཉིན། །འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་འཆོ་བ་ངལ་དུབ་
ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྟོད་པ་དང་འབྲས་བུ་བྲལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་
སྟེ་དེ་བསྟན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལྟར་སྟོན་པ་སྟོན་ཟད་གཉིས་བསྟོག་
གཞན་སྤྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤྱབས་འགྲོས་མིན་
དང་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྟག་ལོ་དང་སྟོགས་སྟོན་སོགས་འབྲུལ། །བདག་

ལྟའི་ཞེན་ལུལ་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་
པོར་ཕྱི་བ་མངོན་སྒྲིག་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཆད་སྒྲི་དང་རྟག་སྒྲི་གཉིས་ཀྱིས་
སོ། །ནང་པར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་སོ་འདོད་པ་དང་འགོག་པའི་དབང་གིས་རིམ་བཞིན་
དངོས་སྒྲི་དངོས་ཉིད་མེད་སྒྲི་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་དང་ནང་ལ་ཞེན་པས་
དོན་སྒྲི་ཕྱེ་གཉིས་སེམས་ཅམ་པ་མི་འགོག་པ་དང་དེ། །སོ་སོས་དམ་བཅའ་བའི་ཆེ་སྟོན་པ་
དང་མཆོག་བྱང་སོགས་པལ་ཆེར་དང་ལ་ལས་སྒྲུབ་སོགས་རང་རང་གི་སྟེར་འབྲེན་
ཞིང་དེའི་ལུགས་ཁས་ལེན་ཞིང་གྲུས་པ་མིང་། །རང་རང་གི་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྟོག་བཟགས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་གནས་རྩིས་མིན་
པ་རྣམས་གོང་མས་འགོག་དེ་ལྟར་ནའང་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའང་གོང་
མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ལས་སྟེགས་ཡིན་གྱིས་ཅི་ལའང་མི་ཐན་པ་མིན་ཏེ་ཐུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །རང་གཞན་གྱི་ཕྱེ་བ་གཞན་རྣམས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལྷང་ཞིང་མཐའ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པར་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་
དོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།

སྐབས་གཉིས་པ།

གཞན་ཕྱེའི་བྱང་རིམ་དང་། སྟོན་པ་ནི་ཁྱད་པར་འབགས་བསྟོད་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་
ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་མེར་སྐྱ་ཡིས། །བྲངས་ཅན་གཞུང་བཅམས་
ལ་བྲངས་ཅན་དེའི་བདག་འདོད་རྩིས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྒྲོ་བཟགས་མི་
འདྲས་བ་སྐྱ་སྟེགས་ལུགས་མང་པོ་སོ་སོར་གྱིས། །རྒྱ་ཐོད་འགའ་ཞིག་འདོད་
ནས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་དང་བྱང་བར་འཆད། །ལ་ལར་གཞན་དེ་

ཀུན་སྟོན་པ་དང་སྤང་མཚོད་འོས་འདོད། །དག་མ་དག་གི་མཚོད་སྐྱིན་གཉིས་
ཀྱང་རིམ་བཞིན་འདིར་བྱུང་ལ་གྱངས་ཅན་སྡེ་བར་བྱལ་བོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་སྡེ་
ཕྱི་པ་སྟ་སྟགས་བྱེད་སོགས་མིང་། །སྟ་སྟགས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ་བཤད་ཀྱང་
བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བྱིས་སྟེ་བཙུ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་
སྟག་ལོས་ཆད་སྟེ་གཅིག་དང་ཉག་སྟེ་ལྔར་འདོད་པ་དང་། །ལ་ལས་རྟོག་གི་སྟེ་ལྔར་གྲངས་དེས་
པར་འདོད་པའི་ལྔར་འདོད་ཚུལ་རྣམས་འབྲུལ་ཏེ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དེའི་བྱིར་རང་སྟེར་
མི་མཚུངས་ཏེ་སྟ་སྟགས་པ་ལ་དེ་ལྔ་ལས་མང་བའི་གྲངས་མ་བཀག་བས་སོ། །དེས་ན་
ཆད་སྟེ་གཅིག་དང་ཉག་སྟེ་བཙུ་གཅིག་གྲགས། །ཆད་སྟེ་ལ་སྟོན་པ། མིང་། ལྱལ་
མཐའ། དེ་འགྲོག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སུར་བྱ་འདིག་རྟེན་མིག་དང་འབྲུག་སྟོབས་
སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། ཚུར་མཛེས་ཆད་སྟེ་མེད་སྟེ་སུར་བྱ་པ། །ཁྱང་པན་འདིར་
རོ་པོ་ཉིད་སྟེ་དང་རང་བཞིན་སྟེ་བ་ཟེར་བྱི་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱར་སྟེ་གྲངས་ཅན་མིང་
ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆད་སྟེ་དང་མེད་སྟེ་ལ་འབྲས་ལྟ་དང་རིགས་བྱག་
སོགས་མི་འདོད་འདོད་དུ་མ་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་སོ་དག་གིས་བཤད་བྱིར། །སྟག་ལོ་
ཁྱེད་ཀྱིས་མེད་སྟེ་ལ་སྟེ་བ་སྟེ་ཕྱི་གཏན་མེད་དང་མི་དུད་འགྲོ་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་
གསུམ་ཅམ་བས་གཏན་མི་འདོད་སོགས་འབྲུལ། །ཀུན་སྟོང་ཡང་རྟོག་གི་ལྟར་སྟེ་
དང་སྟོམས་འབྲུག་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་པན་ལྗོམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱས་
པའི་བྱིར། །གཏན་ཆེགས་མདོན་སྟེ་ཀྱིས་མཐོང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རྒྱ་འབྲས་རྩེས་འགྲོ་བ་
དང་ལྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་དམ་ལུས་སེམས་ཅམ་
བདག་ཡིན་ལ་དེ་ཞིག་བྱིར་སྟེ་བ་སྟེ་ཕྱི་མེད། །གལ་ཏེ་སྟེ་བ་སྟེ་མ་སྟེ་སྟེ་པ་དང་འདིར་
མིར་སྟེ་ན་སེམས་དེ་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། རྒྱད་གཅིག་མིན་དཔེར་
ན་རྟ་དང་བ་སྟང་བཞིན། །ཆད་ལས་སྟོས་པ་སོགས་དུ་མས་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་ལས་སེམས་

སྐྱེ་བས་སེམས་རྒྱན་སྤྲ་མི་དགོས་ལུས་སེམས་ཞིག་ཙམ་ཟད་ཙམ་དེ་བྱུང་འདས་ཡིན་པས་
དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད། ། མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མ་མིན་འབྲུལ་མང་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཕྱིར་སེམས་སྤྲ་མ་དེ་སྟོན་དུ་
སོང་བར་གྲུབ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པ་སོགས་དབྱ་འང་བའི་ཕྱིར། །ཆོ་
གོམས་པ་ལྟར་གསལ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་གོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མ་འཆོལ་བ་དང་རྗེས་སུ་
འགོ་རྟོག་གང་ཀྱང་མཐེན་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པོ། །སྐྱེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་དེ་མེད་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མིན་རྗེས་དཔག་ཚུངས་ཀྱིས་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་ཆད་
མཐའ་ནམ་པར་བཀག་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

སྐབས་གསུམ་པ།

གངས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་དང་། མིང་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་པ་དང་། འགོག་
པ་དང་ལྷ་ལས། དང་སོ་ནི། སེར་རྒྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་སྟོན། །གཉིས་པ་
ནམ་གངས་ནི། གངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱར་སྤྲ་སེར་རྒྱ་སོགས། །འདོད་ཚུལ་པལ་
ཆར་མཐུན་ཀྱང་། དབྱེ་རོ་བར་སོང་སེར་རྒྱ་བའི་རྗེས་འབར་མངོན་གསལ་སྤྲ་དང་ལྷ་
མེད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལུགས་གཅིག་དང་། །གངས་ཅན་གྱི་མ་སྟོན་པ་རྒྱར་སྤྲ་ནས་བྱང་
བ་ལྟར་བཅས་ནམ་འགྱུར་སྟོན་པ་རྒྱ་ལྟར་གྱི་ལུགས། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་
དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་གཉིས། །རྗེས་དཔག་ལ་རང་དོན་རྗེས་
དཔག་ནི་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་ནམ་ལྟར་དང་གསལ་འོང་གཉིས། །ལུང་ཆད་
མ་ནི་དབང་ཕྱག་རྒྱ་དང་སུམ་རྒྱ་པ་སོགས་ལུང་། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་བདུན་ལྟར་
ཏེ་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་བཞི་པ་བྱེད་པ་མིན་པ་དང་རྟག་དངོས་དང་ཤེས་རིག་དང་། ཟ་

བོད་བདག་ཡོད་ལ་མ་ཐོལ་ཆེ་སྤྱི་སྒྲོར་གནས་པ་དང་ཐོལ་ཆེ་མི་གནས་པ་གཉིས་སྤྱི་
སྒྲོ་སྒྲོ་ནར་འདོད་པ་འབྱུང་སོ། །རྣམ་གྲངས། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྦྱིས་བྱ་དང་བདག་
སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྗེད་ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད། །ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཁྱད་
པར་ལྡོ་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བྱེད་པོ་དང་རྟག་པ་དང་གཅིག་གྲུ་ཡུལ་ཁོན་དང་གུན་ལ་
བྱལ། །མཛོད་དུ་གྱུར་ནས་མི་གསལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་བའི་སྐབས་ལ་འདོད་
གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་གཙོ་བོ་སོགས། །སྤྱི་ཚུལ་སྤྱི་དེ་ལས་
སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་མིག་སོགས་ལྗེད་རང་བཞིན་ཤེལ་འདྲ་བྱི་གཟུགས་སོགས་དང་ནང་སྤྱིས་
བྱ་གཉིས་དེར་འབྲེས་བའི་ཐད་པ་ནི་འཇལ་བའི་རོ་མོ། །ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷིང་
སྟོབས་དང་རྩལ་དང་སུན་བའོ་རྣམ་གྲངས་བདེ་སྤྱག་གཉི་སྤྱག་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་
སོགས། །སྒོ་ལས་ང་རྒལ་གསུམ་སྤྱི་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྡ་བསྦྱེད་དེ་
ལུས་འབྱུང་བ་ལ། །གཉིས་པས་ལས་སྒོའི་དབང་པོ་ལྡ་ལྡ་ཡིད། །གསུམ་
པ་དེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྗེ་སོ་རྒྱུད་དེ་ཡིན་ལ་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པ་
སོགས་སྤྱི་བཞིའི་བྱིར། །སྤྱག་ལོས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྗེ་གཙོ་བདག་ལ་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་
འབྱུལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་དང་དབྱེ་ཆད་གྱི་ལུགས་རྣམས་དང་དུས་འཁོར་སོགས་འགལ་ལ་
ཁྱེད་རང་གི་ཆོག་ལའང་ངོས་འགལ་བྱུང་ངོ། །ཉེར་ལྗེ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱི་བམ་ཆེ། སྤྱི་བདག་
བདེན་དངོས་གཞན་རྩུབ་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་བའི་ཚུལ་གཉིས་དེ་ས་དང་རྣམ་
པར། །སྤར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་བའོ་འཇིག་པ་རྣམ་འགྱུར་རམ་འབྲས་བྱ་རྣམས་རང་
བཞིན་རང་དུ་ཐིམ་མམ་ཞི། །སྤྱ་ཆོགས་འདི་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་ཏེ་དེ་ལ་བྱིན་བྱིས་
སྒྲོབས་བའི་སེམས་མེད་བྱིར། །སེམས་བྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་མེད་ན་སྤྱི་བམ་ཆོམ་
བའོ་སྤྱིས་བྱས་ཀྱང་མིན་ཏེ་མཐའ་དག་མི་ཤེས་པས་སོ། །རང་བཞིན་དོར་གནས་
ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་བྱིས། །རིམ་བཞིན་སྤྱི་གནས་འཇིག་གསུམ་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་

འཛིག་གི་རྒྱ་ཡོད་འང་ཐམས་ཅད་རིམ་བྱིར་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་
འབྲས་རིམ་འབྱུང་། །བསམ་གཞུགས་སྐབ་ཆེ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ལྟའི་
ལམ་སོགས་ཀྱིས། །བདག་དང་འབྲལ་བའི་འབའ་ཞིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བའི་བདག་འབའ་ཞིག་གནས་སོ་ཞེས་ཐར་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། །མཚན་
ཉིད་ལྟ་བུ་འཆིང་བ་དང་དེ་ལས་ཐོལ་བའི་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། །ལྟ་བུ་
ཡོད་ཀྱང་སྦྱེན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འཇུག། །སྦྱིད་བྱེད་ཉག་དང་མ་ཉམས་
འབྲས་ཐོག་འགལ། །བེམ་བྱིར་མི་སྦྱོང་བྱུང་བྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །ཉག་
བྱིར་ཤེས་མིན་ཉག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྒྱ་པ་དང་གྲངས་ཅན་
དག་གི་སྟོ་བཀྲགས་པའི་ཉག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

སྐབས་བཞི་བ།

ཆངས་པ་བ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ། དེ་བཀག་པ་ལྟའི། དང་པོ་
ནི། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སོགས། །བཞི་པ་ནི། ཆངས་
པ་པད་མ་ནི་སྦྱེ་གནས་དང་སྟོང་ལས་སྦྱེས་པ་དང་མིང་ནི་སྦྱེས་དུས་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་
མིང་བདུན། །ཞལ་བཞི་དང་དབྱང་པ་བརྒྱ་སྟེ་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིམ་བཞིན་ཞལ་བཞི་
ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་ལས་མི་རིགས་བཞི་སྦྱེས་པས་འཛིག་རྟེན་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཟེ། །རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤྲ་མེད་མཆོག་ །དེ་ལ་རིག་བྱེད་
བད་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་ནི་ཉག་གི་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་བད་སྟོན་པ་དང་སྦྱེད་བྱེད་སོགས་
མིང་། །སྟོན་བཅུད་སྟོ་ཆོགས་གཞིར་གྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྦྱ་ཡི་ཆངས་པ་ཡོད་ཅིང་
ཉག་པར་སྟོ། །ཡི་གེ་ཨྱོ་ནི་ཆངས་པའི་མཁུར་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡི་གེ་བྱེད་དང་བཞིའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པས་རིང་དངོས་པོ། ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་གས་མེད་ཉག་པ་དང་ཡུལ་ལ་སྤྱུ་འཇུག་
པའང་། །དེའི་བདེན་པའི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་གཟུང་
འཛིན་སྣ་ཆོགས་སྤང་། །ཕྱི་ནང་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོར་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་གཞི་ཐབས་
སོགས་སྤྱུ་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་པ་ལམ་དང་ཁམས་འཛིག་པའི་བདེ་བ་ཐར། །པལ་ཆེར་
ཆད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ལ་སྤྱི་དྲ་རི་ལ་ལའི་གཉིས། །རིག་བྱེད་མཆོག་སྤྱུ་
པའི་ལྷགས་ལ་སྦྱོན་པ། རྣམ་གྲངས། ལྷུ་བ་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆངས་སོགས་སྦྱོན་
དང་གཉིས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐར་སྤྱུ་སོགས། །གསུམ་ལས་ལྷུ་བ་མཐའ་ནི་སྤྱེས་བུའི་སྦྱོང་
བརྟུང་ཀུན་ལ་བྱབ་རྟོག་དཀའ་བས་ཕྱ་ཤེས་པའི་རོ་མོ་ཉག་དངོས་ཀྱི་སྤྱེས་བུ་ཉི་མའི་
མདོག་གས་སྤྱུ་ཆོགས་མདོག་སྟེ་སྦྱོང་བརྟུང་འདིའི་ལུས་ལ་ཆངས་པའི་རོ་མོ། །ལྷན་འདས་
དབང་སྤྱག་པ་རྣམས་དབང་སྤྱག་ལས་གཞན་པའི་བདག་གཞན་སོགས་དང་འདྲ་བ་སོགས་འདོད་ཀྱང་
སྤྱེས་བུ་སྤྱུ་བ་རྣམས་སྤྱེས་བུ་ཁོ་ན་རྒྱར་འདོད་པས་ཁོ་ནས་སྦྱོང་བརྟུང་འཆིང་སོགས་
བྱེད། །སྤྱུ་ཆོགས་མདོག་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་སྤྱེས་བུ་དབང་སྤྱག་པ་དང་སྤྱེས་བུར་སྤྱུ་བ་གཉིས་
ཀས་སྦྱོང་བརྟུང་ཀྱི་སྤྱེ་གནས་འཛིག་སོགས་བྱེད་པར་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཀ་ལྷིས། གསེར་
མདོག་མཐོང་ཆོ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གྲོལ། །རིག་བྱེད་མཐའ་པ་ལ་སྦྱོན་པ། རྣམ་གྲངས།
ལྷུ་བ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆངས་སོགས་སྦྱོན་གཉིས་པ་ནི། དང་རིག་བྱེད་གསང་
བ་པ། །གསུམ་པ་ནི། བདུད་ཅི་ཐིགས་ལྷུང་ཆད་མར་འདོད་ལ་སྤྱེས་བུ་ནི། ཤེས་རིག་
ཉག་པའི་བདག་ཆ་མེད་གཟུང་འཛིན་རོ་མོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །དེ་
དགག་པ་ནི། རིགས་བཞི་མེད་འཇུར་མིང་སྤྱིང་ཀུན་སྤྱད་འཇུར། །འཆོ་བ་
ཆོས་ཡིན་དཔུལ་པའི་རྒྱ་གང་སོགས། །ཞེས་ཆངས་པ་བ་དང་བརྟུང་སྦྱོང་པ་
པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་། གསང་བ་པ་བཞིས། སྦྱོ་བདགས་པའི་ཉག་
མཐའ་ཆད་བསལ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

སྐབས་ལྔ་བ།

ཁྱབ་འཕྲུག་པ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། ལྷང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། རྟོར་ལྷ་
ཟླ་བ་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་མ་བྱེད་པ་ལས་མ་ལེན་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་འཕྲུག་
པ་དང་ཟླ་བ་པ་སྤྱི་ཚེས་སྟུ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པན་ཡལ་ཀ་མཚན་མོ་ལྷ་
སོགས་ལྷང་། །བཞི་པ་ནི། ཁྱབ་འཕྲུག་ནི་བྱད་མེད་མང་བསྐྱོར་སྒྲོང་ཁྱོ་ལྷན་
ན་གནས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བས། །ཉི་སོགས་བརྟན་གཡོའི་མཆོག་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྟུ་ལ་ང་བྲམ་
ཟེ་ལུས་ཀྱིས་ཟ་བ་སོགས་བྱེད། །དེའི་ནི་བ་དང་མ་ནི་བའི་རོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་སྟོམ་
ཐར་པ་ཐོབ། །མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྤལ་པག་ཚོད་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་
མིའུ་ཐུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། །ནག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷན་འཕྲུག་པ་
བཅུས། །རིས་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཏོན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདི་བཏོགས་
པ་དང་ཆངས་གནས་མན་ཆད་མནན་པ་དང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་སྟོབས་ལྷན་བསྟུས་པ་
དང་མགོན་བཅུ་བསད་པ་དང་། །རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱས་པ་དང་སྟོག་སྦྱངས་སེམས་ཅན་བཏུལ། །བ་རྣམས་བྱས་པར་བཤད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་
དུས་ཕྱིས་བཤད་གསུངས། བདག་གི་འདོད་ཚུལ། བྱེད་པོ་རྟག་པའི་བདག་དང་དགེ་མི་དགེའི་
ལས་དུས་དང་སོགས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང་། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་
པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། །ལས་ནི་རྒྱང་སྟོམ་པ་དང་ཨོ་ཡིག་སྟོམ་པ་དེ་འདོན་པ་སོགས་
སྟོམ་དང་ཐར་པའང་འདོད་ཅིང་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད། །སྟོང་པ་པ་ལ་སྟོན་པ་
རྣམ་གྲངས་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་གཉིས་པ་ནི་སྟོང་པ་པ་
དང་རྒྱལ་དཔོག་པ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་གི་སྟོ་གྲངས་གཞན་ལྷན་མིན་པར་རྟོགས་ན་
དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྣམས་སོགས། །དྲི་མ་སྟེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱེད་པས་དྲི་
མ་ཟད་པའི་ཀྱན་མཁུན་མེད། །མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་འདོད་འང་སྟུས་པའི་འཁྲོ་ལས་

བཞན་པའི་ཐར་པ་མི་འདོད་བྱས་ཤུགས་ཞི་བར་བྱུང་ཆུ། རིག་བྱེད་བཞི་ནི། རུ་བཞི་རིན་ཆེན་
མཛོད་དུས་གསུམ་མེ་གསུམ་རྐང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ནི་མཛོད་སྤྱིན་རྩེད་མ་གཉིས་སམ་
ཨྱི་དབྱངས་གཉིས་ལག་པ་བདུན། སྤྱིང་མཁྱེན་མགོ་གསུམ་བཅིང་ན་བྱ་མཆོག་ཨྱི་
ཡི་གེ་ང་རོ་འདོན་ཞེས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་གཙོ་བོ་དག་གོ། ཡང་ན་རིག་བྱེད་དེའི་བྱང་
པར་ཤིས་བརྗོད་སོགས་གསུམ་མམ་གསུམ་ལས་སྤྱེ་བྱང་སྤྱིང་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་སྤྱེ་གནས་རེ་
རེའང་བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཛོད་སྤྱིན་འདོད། མཛོད་སྤྱིང་རྩེས་དཔག་
ཉེར་འཇལ་སྤྱིང་བྱང་དང་། རྟོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཆད་མ་དུག ཁྱ་
ཅིག་རིག་སྤྱིང་མ་དམིགས་གྲགས་སྟུང་སོགས། རྟོན་དགག་པ་ནི། གུན་ལ་བྱུང་
བྱིར་བློས་འགལ་འཇུག་བཅུ་རྩ་བཅུ། སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་འགྲོས་ཉེས་ཟད་
གུན་མཁྱེན་འབྱུང། ཅེས་བྱུང་འཇུག་པ་དང་དཔྱེད་པ་བ་དག་གིས་སྤྱོ་
བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྷ་པའོ།

སྐབས་བྱུག་པ།

དབང་ལྷག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ། རྟོན་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། སྟོན་པ། རྩམ་
གངས། དཔྱེ་བ། བྱང་། བྱུང་མཐའ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་དང་བྱང་སྤྱིང་རྐང་མིག་
ལ་སོགས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། དབང་ལྷག་པ་དང་ཡེ་སྤྱིང་པ་སོགས་དཔྱེ་ན་
དབང་ལྷག་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཅུ་པ་དང་གསུམ། ། དབང་ལྷག་སྤྱིང་བསྐྱུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤྱོ་
བཅེགས་རྒྱུད་ལྱང་ཆད་མ་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་དང་འབྱ། རྟོན་ལྷག་སྤྱིང་ལྷ་དང་
བདག་ལྷར་དབང་དུ་འགྱུར། གར་ཕྱིན་མཛོད་ལོས་འདོད་ལྷན་དགའ་མགུར་གནས། ཡོན་ཏན་
བརྒྱུད་ལྷན་ཏེ་མེར་གནས་པ་སྟེ་གནས་འཇུག ། སྤྱོད་བརྒྱུད་སྤྱོད་སོགས་དང་། དགེ་བ་

ཅན་སྤྱག་པ་མིད་པ་དང་སྤྱིག་པ་ཅན་སྦྱིད་མིད་པ་སོགས་དགེ་སྤྱིག་གི་འབྲས་བུ་འཆོལ་བྱིར་སྦྱོར་
འཛིག་བྱེད་པོ་གྲུབ། །ཁྲབ་འདུག་པ་ལྟར་གྱི་ཉྱག་པའི་བྱེད་པོ་བདག་སོགས་འདོད་ལ་
ལམ་དུག་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་སྤྱགས། །འདོད་པའི་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་ཞི་
བའི་དེ་ཉིད་ལ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྦྱོར་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་མདུད། །ཐར་
པ་ནི་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྟེ། །ཁྲུང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་
དང་འཇག་བདེའི་ལམ། །སྦྱིར་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་དང་། །ཤེ་རིག་གཉིས་གྲང་དབང་
སྤྱག་བྱས་ཆོག་གྲང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་
སོགས་མིན། །བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་ལ་སྟོན་པ། །རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། །སྟོན་པ་འུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྒྱུ་མིག་པ། །གཟེགས་ཟན་རྒྱུ་
མིག་འུག་སྤྱག་ལུང་ཙམ་པའང་། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་གཟེགས་ཟན་གྱི་
སྟོབ་མ་ཡིན་པའི་གཟེགས་ཟན་པའང་། །དེ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཉིས་སོ། །བཞི་
པ་ནི། །དོན་དུག་ཆད་མ་བཞིས་འཇལ་མདོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྱད་པའི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལ། །བསྟུ་ན། །སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། །འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་དབྱེ་ན་སྦྱོར་བའི་
དང་། །སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་དང་། །སྦྱོར་བ་ཁྲད་པར་དང་། །ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བཞི་དང་འདུ་བའི་
དང་། །འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མོ་བེམ་
པོར་བྱེ་བྲག་པ་འདོད། །དེ་ཕྱད་ཁྲད་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །རྗེས་
དཔག་ཆད་མ་ནི་གསུམ་གསུམ་སྤྱག་ལྟན་ཡང་དག་སོགས། །ལྟ་ལྟན་གཞན་
དོན་ཉེར་འཇལ་འབྲ་བས་སྦྱབ། །སྦྱ་བྱུང་ནི་རྒྱུད་འཛིག་ཉེན་མིག་མདོ་
ལུང་། །འདིའི་ཤེས་བྱ་རྒྱན་དུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྩིས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྦྱིའི་
ཡོན་ཏན་དགའི་ཉེན་དུ་བྱེ་བྲག་དང་། །འདུ་བ་སྟེ་ཆོག་གི་དོན་དུག་གོ་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་དངོས་པོ་གཞི་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བཞི་ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་གི་གྲངས་རེ་རེ་དང་ཡིད་དང་ནས་

མཁའ་དང་ཚྭགས་དང་བདག་དང་དྲུས་དང་དགུ་རྩེས། རི་དང་དགུའི་དང་པོ་ལྷ་དང་
ལྷག་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་རྩེས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་
གཅིག་ནི་རིམ་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་དེའི་རྩལ་བཞི་ལ་སྦྱར། ཁྱིམ་དོན་
གཞན་རྟག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཆ་གཉིས་དང་ལས་མི་རྟག་ཁོ་ལོ། བྱེ་
རིག་གཉིས་ལས་བདག་ནི། ཟ་པོ་དང་བྱེད་པོ་དང་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་གཉིས་རིག་མིན་
པ་དང་། བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་འདུ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གསུམ་ལྷན་ཅིག་ཆ་མེད་
གཅིག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བྱས་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་
དུ་འདོད་བྱས་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་བདག་དེའི་ཆ་རིམ་པར་སྦྱར། ཡིད་ནི་རྟག་པའི་
དངོས་པོ་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་རྩམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་གཞན་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། ལྷོས་པ་མེད་པ། བཞི་ལྷན་ཡོན་ཏན་ཉེར་
བཞི་ཉེར་ལྷ་ཡང་རུང་ཅམ་མོ། ལས་ལྷའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་
ཅན་སོགས་གཞན་དུ་འདོད་རྩལ་དང་རྩེས། ཡོན་ཏན་ལས་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་
སྦྱི་ཡིན་ལ་སྦྱི་བྱེ་བྱག་འདུ་བ་གསུམ་ནི་མ་སྦྱིས་པ་དང་བྱས་པ་དང་ཆ་མེད་རྟག་སོགས་བྱུང་
པར་བརྒྱད། བྱུང་བྱགས་པ་ནི་བྱེ་བྱག་འདུ་བ་སྟེ་དབྱེ་ན་ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་བ་
གཉིས། སྦྱེ་རྩལ་ནི། སྦྱོད་བརྒྱད་པ་རབ་རྩལ་གྱི་རྩམ་གཞི་དང་དབང་ཕྱག་གིས་
སྒྲིལ་གཡོ་བ་ལས་སྦྱེས་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀུན་གྱི་རྒྱལོ། བྱས་དང་དབང་བསྟེན་གནས་ནགས་
ན་གནས་པ་སོགས་ཆོས་ཡིན་ལ་འཁོར་བ་པོ་ནི་བདག་ཡོན་ཏན་འདུ། ཐར་པ་
ནི་དོན་དམ་པར་བརྟེན་མེད་དང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་
པོ། དེས་ན་སྟག་ཡོས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱ་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲེལ་
བའོ། འབང་ཕྱག་དགའ་བའོ། སྟག་རྒྱ་དང་ཕྱིག་སྦྱོད་འགྱུར། འདོད་སྟོས་
ལུས་མེད་ཀུན་བྱས་ཆ་མེད་འགལ། རྟག་བྱིར་རྟག་ཏུ་སྦྱེའམ་གཏན་མི་

སྒྲི། །ཞེས་དབང་ཕྱག་པ་དང་། བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་
པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་དྲག་པའོ། །

སྐབས་བདུན་པ།

གཅེར་བྱ་བ་ལ་སྟོན་པ། མིང་། གྲུབ་མཐའ། ལྷར་སྒྲུང་གཞན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་ལྷ་ལས་དང་མོ་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པ་བྱུ་མཆོག་སྤོང་རིས་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི།
ཟ་བྱེད་པ་དང་མཆོད་འོས་པ་དང་གཅེར་བྱ་པ་དང་ཀྲུན་ཏུ་སྒྲུ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་
ནི་སོག་ཡིན་ལ་སོག་ནི་ལུས་ཆད་རྟག་བདག་སྐྱེས་བྱ་འགྲོ་བ་དང་འཆོ་བ་སོགས་
སོ། །ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟག་བཅས་རྟག་མེད་གཉིས་དང་ལུལ་རང་བཞིན་སྐྱེ་
གསལ་འཇུག། །རྗེས་དཔག་ལ་ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་
པ། །ལུང་ཆད་མ་ནི། རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང་། །རྟུས་
འཁོར་ལས་ཆིག་དྲུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར། སོག་དང་སོག་མིན་ཟག་པ་སྤངས་
པ་སྟོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུའམ་གཞན་པ་དྲུའི་གངས་འདི་ལྟར། སོག་
ཟག་སྟོམ། །ངེས་ཀྱི་འཆིང་ལས་སྒྲིག་བསོད་ཐར་པ་དགུ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཆིག་དོན་དགུར་འདོད་ཅིང་དེ་ཀྲུན་ཀྱང་རྩས་དང་ནམ་གངས་ནི་རིམ་བཞིན་རྟག་མི་
རྟག་ །རྟུས་གསུམ་སོག་གང་ཟག་རྟུས་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་སྒྲིག་པ་སྟེ་རྩས་དྲུག་འབྱུང་
བཞི་ཕྱོན་པ་འབྲས་བྱ་སྟེ་སོག་ཅན་དྲུག་གམ་དགུ། །སྐད་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྷ་མི་འཆོ་བ་དང་
བདེན་སྐྱོ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རམ་ཡིད་ཀྱི་གསང་གསུམ་དང་བསྐུལ་ཞུགས་དང་སྟོམ་པ་ལྷ་སྟེ་བརྒྱལ་
ཞུགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །སྟོད་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་ལམ་འདོད་ཅིང་འབྲས་
བྱུའི་འགྲོ་བ་གདུགས་ལྷ་བྱུའི་ཐར་པ་གཟུགས། །དཔལ་བ་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་ཐར་པའི་འགྲོ་བ་སྟེ།

འགྲོ་ལྷ་ལྷས་ལྷ་དབང་པོ་གཅིག་ལྷན་ནས་ལྷ་ལྷན་པར་འདོད་སོགས། །ལྷ་དན་གྱི་
འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་ལས་དང་ཆོ་སོགས། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་
མ་བཅུམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་
ཤིང་སོགས་སེམས་ལྷན་སྦྱབ། །བཞི་པ་ནི། ལྷར་སྣང་མང་ཡང་གནད་ཅུང་
འདིར་མི་སྟོ། །ལྷ་པ་དེ་དགག་པ་ནི། རྩལ་དང་ནམ་གྲངས་པན་ཚུན་གཅིག་མེད་
འཛིག །ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འཇུར། །ཆེ་ཅུང་འཇུར་
ན་མི་རྟག་ཚུལ་གཅིག་འང་འགལ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་གིས་སྟོ་བདགས་
པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པ་ལོ། །

སྐབས་བརྒྱད་པ།

རང་སྤེ་བྱེ་སྦྱ་མདོ་སྤེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུ་མ་པ། །བཞིར་
ངེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་འདིར་ནི་ཕྱི་པ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲངས་མེད་པ་མིན་པར་གྲུབ་
མཐའ་ལྷར་རུང་བ་མིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །འདི་བཞི་དང་པོ་གཉིས་ལྷ་པའི་སྟོ་ནས་
ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྤེ་ཚུལ་གཉིས་འང་། ཐེག་གསུམ་ལ་སྦྱད་གསུམ་
འདོད་ལྷར་དབྱེ་འབྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྤེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱན་མོང་གི་འདོད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་
ཉོན་ཡིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྦྱ་གསུམ་སོགས། ཐེག་ཆེན་
སྟོན་དཀར་སྦྱ་ཐོགས་གཉིས་མ་སེབས་ཡན་ཆད་དུ་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གསལ། །བྱེ་
བྲག་བཤད་མཆོ་གཙོ་བོར་སྦྱ་ཕྱིར་དང་། །རྩལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བས་བྱེ་སྦྱ་
བ། །གྲེས་ཚུལ་ལ་ཅ་བའི་སྤེ་གཅིག་དང་། །གསུམ་དང་། །བཞི་ལས་གྲེས་པར་འདོད་པ་དག་ལས་
གསལ་ཆེ་བ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྦྱ་བཞིར་བྲས་ཆེ་པལ་ཆེན་དང་། །གནས་བརྟན་

མང་བཀྱར་སྡེ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་གྲེས་པ་སྡེ་བ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ་གྲེས་
མོ། །ཡང་ན་ཙུ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ནི། སལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་
པ་ལ་སྡེ་བ་བཅུ། །དེ་ཀྱང་གྲེ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ས་དེ་ལ་གྲེ་མདོའི་སྡེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
སྡེ་གཉིས་འདོད་པ་འགལ། །སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཅམ་ལ་རྒྱ་ཆུང་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་དབུ་མེམས་གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཕྱིར་ཡང་སྤྱིས་ལུང་འགལ་ཡོད། །མང་བཀྱར་
སྡེ་ལས་བརྗོད་མེད་བདག་སྤྱི་ཡང་། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་
ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་པར་སྡེ་བཙོ་བརྒྱད་ལོ་ཀྱན་མཚུངས་པས་མང་བཀྱར་ལྔ་པོ་དེ་
གཞན་མིན། །བདེན་གཉིས་སྤང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་ཟས། །ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྤྱང་སྟན་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དང་སྤྱལ་ཆ་བཅས་ཡང་མིན་ལ་འདུས་ཀྱང་རིག་མིན་ཚུལ་ལ་དང་བར་བཅས་
དང་བར་མེད་པའོ། །མདོན་རྗེས་ཆད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སོགས། །ཕྱིན་དུག་
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་མེམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྗེས་སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་
བེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་འབྲས། །ཞོ་བ་དང་རྫོ་ལྷ་བྱ་གང་རུང་གིས་བཙོམ་དང་གཞིག་
པས་རྫོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོར་བ་དང་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ནི། །རིམ་བཞིན་ཀྱན་
རྗེས་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་
བདུན་བཀའ་ཡིན་དང་ལུང་ནི་མིང་ཕྱི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད། །མདོན་སུམ་ལ་དབང་
མདོན་ཡིད་མདོན་ནལ་འབྱོར་འང་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མདོན་སུམ་མེད། །དབང་ཤེས་
ནམས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད། རྒྱ་འབྲས་ལ་དུས་མཉམ་ཡང་འདོད་ལ་ནམ་པར་རིག་
བྱེད་མིན་བའི་གཞུགས་དང་། །དབང་ཤེས་ནས་ལྟན་མི་རུང་བས་ནམ་མེད་རྗེས་ཆེར་
དུ་འཇལ་གཞི་ལྔ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་རྗེས། །གཞུགས་སྤང་དེ་མིན་ལ་

སངས་རྒྱལ་མི་སློབ་ཆོས། སྤྱི་བ་བཙུན་རང་རང་གི་ལྷགས་བྱུན་མོང་མིན་མང་
ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ཏྟོས། ཁྱེས་ཏྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་
གསུམ་རྩལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །

སྐབས་དགུ་བ།

མདོ་སྤེ་ཆད་མར་སྤྱོད་བས་མདོ་སྤེ་པ། །དབྱེ་རོ་ལུང་རིགས་རྩེས་
འབྲང་གཉིས་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ། །དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གུན་རྩོབ་པའི་བདེན་
གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་མི་རུས་པའི་ཆོས་སུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་
བཤད། །ལུང་ཁམས་སྦྱི་མཆེད་འདུ་བྱས་མ་བྱས་གཞི། །བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་
ཐར་མཐར་གནས་བཙེ་སོགས་ལམ། །ཁྱེགས་གནས་རང་རྒྱལ་བམེ་རུ་ཉ་བུ་
དང་ཆོགས་སྦྱོང་པ་གཉིས་དང་རྩོགས་སངས་རྒྱལ། །དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་
མཛོན་པ་སྤེ་བདུན་བཀའ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་ལུ་རིའི་བུ་ཐེར་བ་སོགས་བདུན་གྱིས་བྱས། །འོ་
ན་སྤེ་སྦོད་གསུམ་གང་ཞིན། མཛོན་པ་ནི་མདོ་འདུལ་པའི་ནང་ན་གནས་དེ་ཡང་ཆིག་
རྣམས་ཀྱིས་རང་སྦྱི་འཆད་བྱེད་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་དག་གོ་ཐེར། །ལུང་ནི་ཆིག་དང་གཞུགས་
ཅན་ཡིན་ལ་ཕྱ་སོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལམ་ཐ་རབ་ཆ་ཡོད་མེད། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
གཞུགས་མེད་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ཆད་མར་རུང་བ་མིན། །འདུས་མ་བྱས་
ལ་དངོས་པོ་མེད་ལ་འདུ་བྱེད་ལ་བེམ་པོ་མེད་ཅིང་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྩལ་ཡོད་མིན་གྱི་
བཏགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་ལྷགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་
གཞུང་བ་དང་རྣམ་པ་གྲངས་མཉམ། །བརྒྱང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུས་རིམ་འཛིན་པ་
དང་ལུལ་སྤྱོད་ཆོགས་གཅིག་རྣམས་འདོད། །རིལ་འཛིན་པ་ལུང་གཞན་གཉིས་རིགས་

པའི་རྗེས་འབྲང་སྒྲིའི་ལྷགས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། །འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་
མི་ཉམས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལྷས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་བར་མཛོད་ལས་
བཤད། །མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་སྟེ་བཞི། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སྤང་ལུལ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་ཀྱང་བདག་མེད་ཤུགས། །བྱང་འཕགས་ལ་མཉམ་
བཞག་པས་ཁྲབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་
རྟག་པའི་བདག་དང་རྩལ་བཀག་ནས་མདོ་སྟེ་ཆད་མར་སྤྲོ་བའི་སྐབས་
ཏིང་ཐུ་པའོ། །

སྐབས་བཅུ་བ།

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྤྲེ་གཉིས་བཞག་པ་
དང་། །འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་ལྷགས་བཞིན་རིམ་པ་ལྟར་དབུ་ལེམས་གཉིས་
བཞག་པའི་བྱིར། །ཁྱེ་མདོ་དབུ་ལེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་ཡང་ཐུབ་དབང་གི་
དགོངས་མཆོག་དམན་ཀྱང་ཆེན་པོར་འང་བཞེད། །ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་
དང་སྤྲགས་ཀྱིས་བསྟུས། །རེ་རེའང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
ནམས་ཀྱིས་དབུ་ལེམས་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལྷགས་སུ་མ་བཀྲལ་
པོ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས། །འཛམ་གླིང་འདིར་མིའི་ག་
རྒྱགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱམས་མགོན་འཛམ་དབྱངས་དྲིན་
ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབུ་ལེམས་
སྟོལ། །གསར་བྱེད་པའོ་དང་དབྱིག་གཉན་ཕྱོགས་སྤང་རྒྱན་རྩལ་པ་པོ་བཞི་ལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་

འབྱེད་བཞིར་གྲགས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་མི་འཐད་པར་གསེར་འབྱེད་ལས་བཤད་ལ་རྩེ་བཅུན་
དེ་ཡིན་པ་མ་བཞག་པས་གསུམ་རུང་བར་བཞེད། །དབུ་སེམས་གཉིས་ས་བཅུ་སོགས་གྱི་
མིང་མཐུན་ཀྱང་སྐྱ་བཤད་སོགས་མི་འདྲ་བས་པལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་རགས་རིམ་མཐུན་
ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་ལ་མིན། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་སྐྱ་དོན། །ཁམས་གསུམ་
ནམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྐྱ་བས་ནམ་རིག་པ་དང་སེམས་
ཙམ་པ། །དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྩེས་འབྲང་གཉིས་དང་ནམ་བདེན་རྒྱ་གཉིས་
སོ། །བཀའ་ཐ་ལེགས་བྱེ་ངེས་དོན་དང་གཞན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྩང་བའི་དོན་
དང་། །རྩང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་རྟོན་པ་བཞི་དང་རིགས་པ་བཞི་དང་དགོངས་ལྡེས་བཞི་
བཞིས་འབྱེད། །སོ་སོར་དང་པོ་རྩང་དོན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་
སྟེ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཕྱི་རྒྱལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
དགོས་པ་གདུལ་བྱ་དེ་གཞུག་ཆེད། །བཀའ་བར་པ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་ལས་རྒྱས་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་སྟེའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་བཞིན་མིན། །དགོངས་གཞི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱ་བཞིན་མི་རུང་
སྐྱར་འདེབས་འགྱུར། །རྩི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་
སྐྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་རང་
གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །རིགས་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཡང་བཞེད་
དེ། །གཞུང་འཛིན་རང་མཚན་རྒྱ་འབྲས་མཚན་མཚན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་
དགོངས་དེ་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། །སྤྱི་མས་ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་ཁམས་ནི་
རྣམ་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་གཏན་ཆད་
ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་
མས་རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་རྣལ་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་

གཉེས་མིད་ཕྱིར་ནམ་ཐོལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འདང་
འབྲུག། །མཐའ་གཉིས་དང་དབྱ་མའི་ལམ་ནི་ཀུན་བདགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
མཐའ་དང་གཞན་ཡོངས་བྱུབ་གཞན་དབང་གཉིས་པོ། །བདེན་པར་མེད་སྐྱར་འདེབས་
ཀྱི་མཐའ་དང་བསྐྱོག་པ་ཀུན་བདགས་བདེན་མེད་དང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དབྱ་མའི་
ལམ། །སྟག་ལོན་རེ། འོན་དངོས་ཀུན་བདེན་པར་བྱུབ་ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྒྱུ་
ཏུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། །དང་
པོ་ཡོད་ཚུལ་དབྱ་ལེམས་ཀུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པ་ཡོད་མེད་ཅོད་ས་དང་། །ཡོད་ཚུལ་
གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སྒྲོང་རུང་ཐ་སྟོད་གཞི། །ཡིན་མིན་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་
རྒྱུ་དོན་དམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཅོམ་ཡིན་ཅིང་། །རྫས་བདགས་འང་གཉིས་
ཡོད་ཕྱིར་དེས་ན་སྟག་ལོས་དངོས་པོ་རྒྱུ་གྲུབ་འབྲུལ་ཆེ་ཤོས་སོ། །དེ་མིན་ལ་དེར་
སྒྲོ་བདགས་ཆ་ཀུན་བདགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེའི་ན་མཆན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ནམ་
གངས་པའི་ཀུན་བདགས་གཉིས། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འདྲིན་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་མེད་དང་མ་
སྐྱེས་ཀུན་རྒྱུ་རིམ་བཞིན་འདྲིག་ །འབྲུལ་གཞི་འབྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་དེའི་ན་དག་མ་དག་གི་དེ་གཉིས། །མཆན་གཞི། །རིམ་བཞིན་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནམས། །བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བདགས་པས་
སྒྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཆན་ཉིད། །དེའི་བ་ནི། །བདག་མེད་གཉིས་དང་བདག་
མེད་རེ་རེའང་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་བཙོ་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་གོ་སོགས། །དེ་ལ་སྐྱེས་བརྒྱད་
ཀྱིས་དེའི་ན་དོན་དོན་དམ་དང་ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། །སྒྲོང་
བརྒྱད་ཆགས་འདིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །མི་འདྲ་བ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་
འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་པ་སོ་དྲུག་དང་གཞུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིགས་བཙོ་བརྒྱད་
གཞུགས། །ཁམས་སུ་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རི་དབྱིབས་ཆེ་ཆད་གནས་སོགས་འདྲ་བ་

མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕྱང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་
འབྲ་ཡང་། །ཤེས་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་
པ་ཐ་དད་པས་དབྱེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ཉོན་སྦྱི་རུང་དམིགས་པ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན། །པའི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་
སོགས་དབྱེ་བྱིན་ཡོངས་སྤྱབ་ཏུ་བཤད། །མངོན་སྟོག་དབང་གིས་དབྱེ་གཞི་ཚད་
མར་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་དང་སྐབས་འདིར་སྟོབ་
པའི་དབང་མངོན་འོག་མ་འབྲུལ། །དེ་ཉིད་གཏན་འབེབས་རིགས་པ་ཐེག་བསྐྱས་ལས་
བཤད་ལ་མིང་གི་སྤྱི་རྒྱ་རོལ་དེ་སྟོ་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ། །དེ་མིང་མང་
ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་ངེས་
བདག་འབྲེས་འགལ། །ཐེག་བསྐྱས་དང་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱན་སོགས་ནས་བཤད་ལ་ཚོལ་
བཞིས་བཅའ་ཆེ་སྟོ་བཏགས་བཞིན་མེད་ཕྱིར་གྱི་དོན་དེར་དང་དེ་དེ་མེད། །རྣམ་
ངེས་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་གསུགས་དེ་རང་འདོན་གྱི་
སེམས་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་མིན། །ཁྱོགས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྒྱག་གིས་དབྱས་གྱི་ཕྱ་རྒྱལ་གཅིག་
ལ་བསྐྱོར་ཆེ་ཤར་ངོས་ལུབ་ཕྱོགས་ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་
པ་བཙོམ་མི་འཇུག། །གང་ལ་ཁྱོགས་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་རི་ལྟར་
འཇུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས་གྱི་ཆ་མེད་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འདིས་ཀྱང་སྟག་ལོ་
བཀག་གོ། བྱེ་སྤྱིའི་འདོད་པའི་ཆ་མེད་གྱི་ཕྱ་རབ་མིན་ཅི་འགལ། །དབྱ་སེམས་གྱི་ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་བ་མང་པོས་ཆ་མེད་བཀག་ཕྱིར་དབྱ་སེམས་ཡང་དེ་འདོད་ཟེར་བའི་སྟག་ལོ་
འབྲུལ། །མཉམ་གཞག་གི་གཞིགས་ངོར་མེད་རྩ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅིག་རིགས་རྒྱག་

གི་མཐོང་སྤང་སོ་སོ་བའི་ཡིད་མང་བྱིར། རྩེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་དག་གཉེན་སོགས་
ལ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གཞི་རྒྱུ་བསྐྱར་བར་སྤང་
སོགས། རྩེ་མ་དང་མི་སོགས་མཚུངས་བྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཅམ་བདེན་
པར་བྱལ་ལོ། དེས་དོན་འཛིན་རྟོག་བའི་ཞེན་གཞི་མེད་པར་བྱལ་པས་རྟོག་མེད་
ལ། དེར་སྤང་ཡང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྩེས་གཞན་ཞིགས་འདི་དགོངས་འགྲེལ་
སོགས་ལས་བཤད། རྟོག་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་རྟོག་བའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆན་དུ་འཛིན་
པ་འདི་བསལ་ཀྱང་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྟོག་སྟེ། སྤོང་བྱུན་ལས་འདི་ལོག་པས་རྣམ་རྟོག་
གཞན་ལྟོག་རྒྱུ་ཤིས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་
སྤང་རྣམ་བདེན་རྒྱུ་གྱི་ཚོད་པའི་གཞི། ཚོད་རྒྱལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་
མེད་དམ། ཚོངས་པས་མ་བསྐྱད་བསྐྱད་པས་བདེན་རྒྱུ་ཚོད། དབྱ་
སེམས་བདེན་རྒྱུ་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། རྣམ་བདེན་ལ་དབྱེ་ན་
གསུམ་སྟོང་བྱེད་ཆལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྒྲ་ཆོགས་
གཉིས་མེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རིམ་བཞིན་དུ། ཤེས་པའི་རོ་སོར་གྱུར་གྱང་བབྱང་
འཛིན་ཐ་དད་བསམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་འདོད། གཟུང་བའི་ལུས་བྲལ་ལོ། ལྷ་མེར་
སོགས་ཀྱི་གྲངས་སྟངས་ཀྱི་ཤིས་རྣམ་འདོད་ཤུགས། ལུས་ཁོ་བོའི་ལྷ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་
པ་ཡིན་གྱང་ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཞབས་ཟེར་ལ་དབྱ་མ་རྒྱན་སོགས་
གྱང་བཤད་རྒྱལ་མང་ངོ། རྣམ་རྒྱུན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱི། ཡོད་
དང་མེད་པས་བྱི་བཅས་སུ་འདོད་པ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་དང་། བྱི་མེད་དུ་འདོད་པ་
སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཐའ་པོ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་དབྱ་མ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྒྲག་ལོ་
ན་པེ། རྣམ་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལུས་བྱས་ཆད་འབས་ལོ། རྣམ་བདེན་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་
རྫོ་བོའི་གསུང་རྒྱུན་བཀའ་གདམས་གོང་མས་བཀོད་པ་དང་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དབྱ་མ་རྒྱན་གཞུང་དང་

འགྲེལ་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ས་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །མི་འཐད་
ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་དོན་ཅི། །ཁོ་ན་རེ། རྟོག་དོར་ཟེར་ན་ཁོ་ན་རྣམ་
བདེན་ལ་མཚུངས་པས་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ། །སྟག་ལོས་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཡིན་ཟེར་
བའང་མི་འཐད་དེ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་། །མི་དགེ་དགེ་སོགས། རྟོན་ཡོན་འཁོར་
འདས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་རྟོན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། །ཁོ་ན་རེ། སེམས་
ཅམ་དོན་ཅི་ཟེར་ན་སྟུང་པ་མི་ལམ་མིར་སྤང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྟུང་སེམས་
དེ་འང་མིན་སེམས་དེ་ལས་ངོ་མོ་གཞན་མིན་བཞིན། །སྤང་གྲགས་སེམས་མིན་
སེམས་ལས་རྩལ་གཞན་མིན། །སེམས་བྱུང་གསུམ་དང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་སོགས་
ཕལ་ཆེར་འབྲེལ་ཡང་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་དག་ཀུན་གཞི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་
སེམས། །ཕ་བསྐྱོག་གྱུར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་གཅིག་ལ་འདོད། །ཉོན་ཡིད་དེ་
ནི་ཀུན་གཞི་དེར་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། །རྣམ་
ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྟུང་མཆེད་རྩིས་འབྲང་འདོད། །སྟག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་
མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ལུགས་ལའང་ཀུན་གཞི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་མ་བཤད་དེ་དག་ལས་དེ་
རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་གཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མིན་སོགས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆོགས་
བརྒྱད་མིན་ཆོགས་དྲུག་སྡེ་བདུན་རྩིས་འབྲང་ལུགས། །སྟོམ་ཐབས་
ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་བཞི་
བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། །དམིགས་པ་མཚན་མའོ་བཞི་དང་སུམ་
ཅུ་གཉིས། །བསྟུང་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགྲའང་ལྷ་སྟོང་སོགས། །བཅུ་
གཉིས་བཞི་སོགས་ས་དང་པར་ཕྱིན་ཁྱད། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་
སོགས་གནས་གྱུར་དང་། །སྟུང་བཞི་ལྷ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་
སོགས། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །ཕྱི་

དོན་སོགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐུ་བ་
པའི་ནམ་རིག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའོ།

སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ།

དབུ་མ་ལ་མཆན་ཉིད། སྐྱ་བཤད། དེའི་བ། བྱང་མིལ། སོ་སོའི་ལུགས་དང་ལྔ་ལས་དང་
པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟག་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་དབུས་རྟེན་འབྱུང་སྐྱ་བས་དང་ཆོས་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །རིམ་བཞིན་དབུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བརྗོད། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་བ་ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་ཐོན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་
མིང་ཅུམ། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མར་བྱུང་བ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཡོད་མེན་མེད་
མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་
མར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་མཚུངས་པས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ཆ་སྒྲ་
མོའི་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་ཏེ་ཐལ་འཇུག་ལུགས། །བཞི་པ་ནི། འདི་དག་བྱུང་
རིམ་ནི་སྐབས་དབང་གི་རྗེས་སོ་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ལུང་བསྟན་བཞིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ལྷན། །ཐེག་ཆེན་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ནས་སྐབས་པའི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཀྲལ་ཏེ་
ཤིང་རྟེན་སྟོལ་ཕྱེ། །དེ་རྗེས་ལུང་བསྟན་བཞིན་སོ་དགྲ་བརྒྱར་སོང་ཆེ་སེམས་ཅུམ་གྱི་ཤིང་
རྟེན་སྟོལ་ཕྱེ་སྟེ་གང་གིས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སོ། །ཐལ་རང་གི་སྐྱ་ཕྱི་ནི་དབུ་མ་ཙུ་བ་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འཇུག་བཀྲལ་ཏེ་ཐལ་འཇུག་གྱི་སྟོལ་ཕྱེ། །སྐྱ་བུས་
ཀར་སྟེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྟོན་བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་ཕྱེ། །དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་དེ་
ཆོ་བས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་ཐལ་འཇུག་གྱི་ལུགས་ལུམ་མཐའ་ལོག་མ་དང་སྐུན་མོང་
མེན་པར་བསྐྱབས། །རྒྱ་གྲགས་དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་སེམས་ཅུམ་པ་དང་མཐུན་པའི་རང་

རྒྱུད་གཉིས་པ་བྱས། །གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དབུ་མ་ལྟར་སྤྱང་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱས།
རྩོགས་ལྟར་སྤྱང་སོགས་ཁ་རག་བྱང་གཞིན་དང་གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་སྒྲུ་རྩོ་ནང་བ་དང་
གོ་ལྷག་སོགས་དང་། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་པ་ཐང་སག་པ་སོགས་དང་རང་ལྷགས་
མེད་ཅེས་བསྟོན་འདིངས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་དང་གུན་རྩོབ་ཚད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་
རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའམ་གང་དུང་མེ་རེའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མར་རྫོམ་གྱང་
མིན། །ཁྱད་པར་སྒྲ་བའི་ལྷགས་རྫོམ་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་སྐབས་སུ་རྫོར་མི་ཤོང་ཞེས་
གུན་མཁུན་ལ། །གུན་རྩ་དབྱར་འཛིན་སྟག་ལ་ཁྱོད་ལ་ནང་འགལ་དང་ཏ་
ཅང་འཁྲལ་ཆེ་ལོས་མང་ཡང་བསྐྱས་ན། །ཡང་རང་ཉིད་སྐབས་འགར་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་རྒྱ་ཁས་སྒྲངས་ཡང་ངེ་སྟེད་པ་གཅིག་གྱང་མི་མཁུན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་(༡)། །དེ་
མེད་ཟད་སྟོད་ལྷགས་བན་དབུ་མར་འཁྲལ་(༢)། །ཆད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚུགས་སྤུབ་དང་
དོན་དམ་ཆད་གྲུབ་ཟེར་བ་ནི་དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་སྤུབ་གྲུབ་ཆེས་
འགལ་(༣)། །ཡང་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་འདོད་ཡི་དྲགས་དང་དཔལ་བ་སོགས་
དང་ནམ་མཁུན་རྩ་རྟག་རྩ་འགྱུར་བ་སོགས་གཏན་མེད་མི་དགེ་བཅུའི་བདག་འབྲས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་འགལ་(༤)། །ཡང་རྩེ་བཀག་ནས་མ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་
ཟེར་བ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཏ་ཅང་འཁྲལ་(༥)། །བསྐྱལ་བར་མི་འཛིག་ལས་ཡོད་
པར་འདོད་ན་མཐར་ལྷུང་བས་དང་དབུ་མ་དང་འགལ་(༦)། །གྲུབ་མཐའ་སྤྱའང་རང་ལྷགས་
ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་ན་མཐར་ལྷུང་བས་དབུ་མ་དང་འགལ་(༧)། །བདེན་གཉིས་སྐབས་མ་
བརྟག་མ་དཔུང་པའི་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་ཡ་གྲུ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པའི་
དོན་དམ་གཅིག་དབྱེ་བ་འདུང་འགལ་(༨)། །རྫོང་ན་མེད་པའོ། །རྫོང་ཉིད་མིན་པའི་སྟོན་བྲལ་
ཅང་མེད་ཐར་ལམ་ཟེར་བ་སྟོང་ཉིད་མིན་པས་ཞི་སྟོན་གཉིས་མེད་པར་འཕགས་པས་བཤད་
པ་དང་འགལ་(༩)། །རྫོང་ཉིད་བསྟོམ་ཆེ་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མ་བསམ་པ་བསྟོམ་པ་དང་ཡང་དེ་

སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་པ་དངོས་འགལ་(༡༠)། །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་གང་ལའང་དེ་
གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་གཞན་ཡིན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་བ་དང་། །རང་གིས་བདག་འདོད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཁས་ལེན་
ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་པའང་དངོས་འགལ་(༡༡)ཏུ་སོང་། མདོ་རྒྱན་སྟོན་འདུག་
སོགས་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་རིག་གནས་ཀྱི་
ཡང་དང་ཡང་ཏུ་བསྐྱབ་ཀྱང་འབྲས་བྱ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཏུ་ས་ན། །རི་སྟེང་བ་གཅིག་
གི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་ཀྱན་མཐེན་ཡོད་པར་གང་གིས་སྐྱབ་དེ་འབྲེལ་ལམ་རིམ་
འབྲལ་(༡༢)། །སྟག་མེད་ཀྱི་ཆེ་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་པ་མེས་པ་འགག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས། ཡང་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་གདོང་གོ་བ་རྫོན་པས་བརྟམ་ནས་སྐྱ་བཞི་
ཐོབ་ཟེར་བ་ཏུ་ཅང་འགལ་(༡༣)། །ཡུལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་འདོད་བྱིན་མངོན་ཇིས་གཉིས་
འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཆད་མ་མི་འདོད་འགལ་(༡༤)འདུ་
སོགས། །མི་བསྐྱ་བའས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པ་དང་ཆད་གྲུབ་དངོས་མེད་
འགལ་(༡༥)། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་སྟོབས་བཅུ་མཐར་བྱག་ཐོབ་
པའི་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་འགལ་(༡༦)ཉེ་རྫོགས་པར་སངས་མ་
རྒྱས་པའི་བྱིར། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཀྱན་གྱིས་འཛིག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་འབད་པས་སྐྱབ་པ་
དང་དང་འགོག་པ་ནང་འགལ་(༡༧)། །བདག་མེད་སྤ་རགས་འབྱེད་པ་དང་འཛིག་ལྷ་
སྤ་རགས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པའང་འགལ་(༡༨)། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཀྱན་
གཞི་ཡོད་དང་བྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ་(༡༩)བར་སྤྱད་ཀྱང་ཤེས་སྤྱོད་བཞིན། །དོན་
དམ་བཞེན་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་དེའི་མཉམ་གཞག་ཡུལ་
མེད་ཟེར་བ་སྟོས་འགལ་(༢༠)། །བཞེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྫོག་གང་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་མིན་ཟེར་ན་བདག་མེད་མངོན་འགྱུར་འཇལ་བ་འགལ་(༢༡)། །འཁོར་

མོ་དང་པོ་དང་ཤེར་ཕྱོགས་དང་འཁོར་ཅ་མི་འབྲ་བ་གསུམ་དང་ཞི་སྟོ་གཅིག་
པའང་འགལ་(༡༩)། ཆད་མ་ཕྱེ་བརྟན་གྱིས་བྱི་རོལ་བའི་ལུགས་དེ་འགོག་བསྟན་བཅས་
ཡིན་པས་ད་དུང་ཕྱེ་བརྟན་གཞན་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་འགལ་(༢༣)། ཀུན་རྫོབ་ལ་
འཐད་པ་བྲལ་ཡང་དེ་ལ་རུང་དང་རིགས་པ་བ་འདོད་པ་འགལ་(༢༥)ཉེ་འཐད་པ་
དང་རྒྱད་དང་རིགས་པ་དོན་འདྲ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་
གཞི་ཀུན་མེད་དང་བྱད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ་(༢༥)ཉེ་དེ་ལས་གཞན་གཞི་
ཞེས་རྩ་ཅན་གཅིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོགས་ལམ་སྤྲུང་
འབྱུག་འགལ་(༢༦)ཉེ་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་མིང་དོན་དང་ཡང་རོ། །པར་བྱིན་ནས་བཤད་པའི་
ཤེས་བྱ་ཀུན་མཛོད་དུ་གྱུར་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀུན་ཟད་ཀྱང་ད་དུང་ཁ་བ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་
འཛག་པའི་བདེ་བའི་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་པ་འགལ་(༢༧)། བརྗོད་བྲལ་ཁ་
བྱང་སྟོམ་ངན་ཁྱོད་འཁྲལ་རྒྱ། རང་རྒྱུད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད། རྒྱ་བཤད། དཔྱེ་བ། ལུགས་པོ་
པོ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཉུགས་སམ་རང་དབང་ཉུགས་གཅིག་
ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་རྟོག་གི་ཁྲབ་པ་ཕྱེ་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་བའི་སྟོ་
ནས་རང་དབང་གིས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཉུགས་འགོད་པའི་དབྱ་མ་པ་དེ་དབྱ་མ་
པ་རང་རྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཕྱེ་སྦྱོད་པའི་དེ་དང་ནལ་འཁྱོར་དབྱ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་དཔྱེ་དེ། རང་རྒྱུད་པ་སྤྱེ་མས་བྱི་རོལ་དོན་སྐྱབ་རང་རྒྱུད་པ་
བྱི་མས་འགོག། རང་རྒྱུད་པ་སྤྱེ་མས་རང་མཆོན་གྱིས་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། མདོ་དང་མི་འགལ་ཉེ་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་
དང་དེ་མེད་གསུངས། རྟོང་གཞི་དང་བདེན་པར་བཏགས་པའི་ཆ་དང་སྟོ་
བཏགས་པ་དེས་སྟོང་པ་གསུམ་ནི། དུས་འདིར་བསྟན་རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་
ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྲལ་ཏུ་བཞག་སྟེ། དངོས་པོ་རང་དབང་དུ་སྦྱེ་བ་མིན་

ཕྱིར་དང་ཀླན་ཏུ་སྒྲོ་བདག་པ་ཕྱིར་དང་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་གཅིག་པ་བཞིན་སྟུང་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱུང་མོང་
པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་མ་བཤད་པའི་རང་གི་ཐེག་ཆེན་དོན། ཡོད་ཕྱིར་དང་ཐེག་དམན་གྱིས་ཉོན་
སྒྲིབ་སྦྱང་བ་དེར་མོས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་མདོར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་
མིན། ཁོ་ན་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་སྦྱང་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་དེ་མིན་འབྲུལ་བ་རི་ལྟར་བསྒྲིག་སྟུང་
ན་དཔེར་ན་ཐག་འབྲིལ་སྟུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་འཛིགས་ཆེ་འདི་སྟུལ་མིན་གྱི་སྟུགས་མ་འབྲིལ་
པའི་འཛིན་སྟོན་སྟུལ་བསལ་བཞིན། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་དེར་གང་ཐག་
གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་འདོམས་ཡང་གནས་ལུགས་མིན། ལང་ག་ཤེགས་གྱི་མདོའི་དོན་
དོན་དམ་པར་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་མདོ་ལས་སེམས་གཅིག་
ལ། གནས་དང་ལུས་མངས་སྦྱོད་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དང་དེའི་ནུལ་པའི་ཅན་
དུ་སྟེ་སེམས་ཙམ་སྐྱས་མིན། བྱིད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་
མིན། གྲུབ་ཤེས་ནུལ་ལྟན་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་རིམ། རྩས་བཏགས་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡང་དམག་སོགས་གཞན་འདུས་པ་དང་བཏགས་ཡོད་ནང་དང་རིགས་
མཐུན་པ་སྟོན་པོའི་རྒྱལ། རྟུ་བུ་རེ་རེ་རྩས་ཡོད་དུ་མ་ཟད་བསགས་པའང་རྩས་ཡོད་
ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱལ་རེ་རེ་འང་དམིགས་སྟེན་རུང་། རྒྱ་བ་གཅིག་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གཉིས་སྤང་བའི་རྒྱ་གཉིས་སྤང་བ་སོགས། ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་
སྟེ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་སྤྱར་འདེབས་འགྱུར། རང་ལ་ཡུལ་སྤང་མེད་ཕྱིར་ཀླན་རྩལ་
པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་རུང་བ་མིན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་
ཡོད་དགོས་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་དོར་ཡོད་དགོས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་
བཞིན། ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་རྟེན་དོན་དང་། དེའི་དབྱུང་བཟོད་མི་གཅིག་སྟེ་རིགས་

ཤེས་རྟེན་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབྱད་བཅོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །བདེན་པར་
བཅོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དབྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་
བཅོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་དགག་བྱ། །འགོག་བྱེད་ནི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྤྲུལ་ཕྱིར། །པལ་ཆེར་དགག་རྟགས་འགལ་སྒྲ་དམིགས་
འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་འདིས་ནི་ཐོད་མང་པོས་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱས་པ་ཞིགས་
སོ། །མིག་ནི་དོན་དམ་པར། །གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་ན་དབང་བཞིན་སོགས་
འགོད། །ཤེས་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱད་དོད་སྒྲ་ཐ་
མཐ་སྤྱིའི་སྒྲ་ར་མ་དམ་ཨཐ་དོན། །སུ་བདེན་པ་སྟེ་དེའི་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་
དང་། །དོན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེས་རྟེན་དོན་མི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདེན་པས་དོན་དམ་
བདེན་པའོ། །གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱད་དོད། །སི་ཁྱི་ཏ་སྤྱིའི་སམ་གུན་དང་ཡང་དག་པ་
སོགས་དང་ཕྱི་རྫོབ་དང་སྐྱབ་པ་བསྐྱམས་པ་གདངས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། སྐྱིབ་ཕྱིར་སྒྲོངས་
པ་གུན་རྫོབ་དང་སྒྲོངས་པ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན་ནི་གུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །རར་
འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲང་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་པའི་ར་སྒྲད་པའམ་ཆོས་
སམ། །ཐ་སྟད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་དག་གུན་རྫོབ་
དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གཉིས་དབྱེ། །དང་པོ་ནི་དངོས་སོ་རྣམས་དང་གཉིས་པ་ནི་
གཟུགས་བརྟན་སོགས། །མངོན་རྟེན་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་གཉིས་
པའི་མངོན་སུམ་བཞི་རིམ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་
བྱང་རྫོབ་པ་དུས་མཉམ། །སྐྱུ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་
སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྐྱིབ་ཤེས་སྐྱིབ་བདེན་འཛིན་སྐོར་སོགས་མཐུན། །རྩ་
མོའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཉན་རང་ལམ་མཐུན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུས་
དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་དབྱེ་ན་སེམས་ཅམ་རྣམ་

བདེན་རྒྱུན་གཉིས་དང་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། །དང་པོ་ནི་འཚོ་དང་ཀ་
མ་ལ་ལྷོ་ལ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོ་མེར་གྱི་ནམ་པ་སྤང་ལྟར་དངོས། །ནམ་རྒྱུན་དང་
མཐུན་པ་ནི་གཉིས་པ་ནམ་པ་ལྟར་སྤང་དངོས་མོར་མེད་པ་མེད་གེ་བཟང་ལྟ་
བུའོ། །རྫོ་མོའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ནམ་རྒྱུན་ནི་བཅས་དང་མཐུན་ངོ་ཏུ་རི། །ནམ་རྒྱུན་
ནི་མེད་དང་མཐུན་ཀླུ་ལ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་བ་པ་དེ་འདྲིའོ། །རང་
རྒྱུད་གཉིས་ལས་འདྲི་བས་འབྱུང་སོགས་ངེས་དོན་དང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་མ་སྦྱར་
བའི་མདོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་མཚུངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་བྱང་དོན་འབྲེལ་པ་དགོངས་
འགྲེལ་ལུགས། །མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལེགས་ལྟར་དང་འདྲ་ལ་ཕྱི་དོན་
མེད། །རྒྱུན་སྦྱག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །དུ་མཆན་
ཉིད་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ཏེ་གཙོ་བལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་
ལུགས། །འདིས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི་ཆད་མ་དང་རིགས་བས་གཞོད་མེད་པའི་སྒྲིའི་སྤང་
བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པས་དགག་བྱར་བཞེད་པར་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་
མཐུན། །འགོག་བྱེད་རྟགས་ནི་ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་གསུངས་
ཕྱིར། །པལ་ཆེར་འབྲེལ་ལྷ་མི་དམིགས་རྟགས་འགོད་དཔེར། །བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་བདེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་ངེས་བྱབ་བྱབ་ཕྱོགས་ཆོས་
དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྫོ་རྗེ་གཟེགས་མ་
ཡོད་མེད་སྦྱེ་འགོག་དང་། །ལྷ་བཞི་སྦྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་
གཙོ། །གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་མཐུན། །ཤེས་སྦྱིབ་
སྤ་རགས་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་འཛིན་དང་གཟུང་འཛིན་སོགས་ལ་
འདོད། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཤུ་དུག་དང་གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་

རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་བྱད་པར་དུ་འདོད། །འདི་མན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་རྗེས་བྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གྱི་མཐའ་རྣམས་བསལ་ནས་དབུ་མར་སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ།

ཐལ་འཇུར་བ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། སྒྲ་བཤད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དཔྱེ་བ། གཞུང། གྲུབ་མཐའ་དུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ལ་རྟགས་ཅན་བཞེད་ཀྱང་ཕྱིར་སྐོལ་ལས་སྒྲངས་ལ། །འགལ་བརྗོད་ཐལ་འཇུར་གཙོ་ཕྱིར་ཐལ་འཇུར་པ། །གསུམ་པ་ནི། ཐལ་འཇུར་པ་དང་སྒྲ་བ་ཅན་དབུ་མ་དང་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་དབུ་མར་གྲགས། །བཞི་པ་ནི། དཔྱེ་བ་གཞུང་གྱི་མོ་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་འདྲིན་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་སྒྲ་བ་ཞི་བ་ལྷ་མི་འདྲིན་པ་ནི་སྒྲ་བུང་ལྷ་གྲ་བཤེས་གཉེན་དག་སྟེ། དཔྱེ་ན་གསུམ། །ལྔ་པ་ནི། གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཆོགས་བཞི་བརྒྱུ་པ། །སྦྱོད་འཇུག་མདོ་བརྟན་གཉིས་དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས། །དུག་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྒྲོན་པའི་མདོ་གཉིས་རིམ་བཞེན་བྱང་ངེས་ཏེ། །རྒྱ་མཆན་རིམ་བཞེན་དུ་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་བཤད་པ་རྟར་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །བྱང་རྒྱལ་ལ་སྒྲས་ཟིན་མི་བྱང་བྱང་དང་སྒྲས་ཟིན་དོན། །གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་བྱང་རྒྱལ་གཉིས། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་མཐའ་བྱང་དོན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་བྱུག་སྒྲུག་མདོ་ཆན་ལྷས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་

ནས། །བྱེད་ལོ་གཞན་མེད་ལ་སེམས་ཅན་དང་བྱི་དོན་མེད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་དཔོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དང་སྟོང་པོ་རྟག་པ་དང་། །ཀྱན་གཞི་ཡོད་
པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་ལང་གཤེགས་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་བདེན་པ་བྱང་དོན་དང་། །གསུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནོར་བུ་བསྟུ་པའི་དཔེ་ལས།
མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་མདོ་སྡེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་
དོན་བསྟུབ། །དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི། །འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་
ཀྱན། །མ་བརྟགས་ལྟན་སྟེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟེད་དུ། །འཇོག་བྱིར་རྟོག་
པས་པར་མིན་ཡུལ་སྟེད་ནས། །རྩྭ་གྲུབ་པ་དང་རྩལ་ཡོད་དང་རང་མཆན་
དང་རང་ངོས་གྲུབ་དང་། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་
གཅིག །དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་འཐད་པ་ནི། །རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་པར་
བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀྱན་འཇོག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་
རགས་སྤྲ་གང་བྱས་རྟག་ཆད་མཐའ། །གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་བདག་གཉིས་
དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྩི་རྩེ་
ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག །རྣམ་པ་ལྟ་
དང་རྣམ་བདུན་གྱིས་འགོག་ལ་བདག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འགོག་གོ་རྩོ་
རྩེ་གཟེགས་མ་ནི། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། །སྟེ་བ་
མིན་བྱིར་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད། །བདག་ལས་སྟེ་ན་དོན་མེད་
ཐུག་མེད་འཇུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འཇུར། །འཇིག་
རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀྱན་གཅིག་འཇུར། །གཞན་ལས་སྟེ་ན་མེ་ལས་
ལུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཀྱན་ལས་ཀྱན་འབྱུང་འཇུར། །གཞན་
བྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་གོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་

གཞན་སྦྱེ་ཅི། །མོགས་མང་པོ་ལྷ་ཕྱི་གཞན་འགོག་དང་སྤྱིའི་ལྷོག་ཕུང་གཅིག་
མོགས་འབྲུལ་འབྲུལ། །འབྲུག་འབྲེལ་ལས་མཐའ་བཞི་མི་འདོད་པ་དང་གཞན་
སྦྱེས་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་ལོས་གཞན་སྦྱེ་འདྲིར་
འདོད་སྦྱོན་པའི་གར། །བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིན་གཉིས་སྦྱེའང་
ཞིགས། །རྒྱ་མེད་སྦྱེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་
ཀུན་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །མཐའ་བཞི་སྦྱེ་འགོག་གཞན་ལས་སྦྱེ་ན་ཡོད་པ་ལས་
སམ་མིན་པ་ལས་སམ། གཉིས་ཀ་ལས་སམ། མིན་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྲང་། །ཡོད་ལ་ཅི་
དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་བྲལ་ལ་
དེས་ཅི། །ལྷ་བཞི་དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱ་ཡིས་བསྦྱེད་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་
གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་མིན་དུ་མས་དོན་དམ་པར་རྒྱ་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་
སྦྱེད། །དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མིན་དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་
དུ་མའང་མིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྦྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལས་དུ་མས་སྦྱེ་བ་
གཅིག་མོགས་དང་གཞན་རུང་ཕྱིར། །ལྷ་བཞི་སྦྱེ་འགོག། །འདྲིར་ནི་དགག་བུའི་ཁྱད་
པར་མི་སྦྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ས་ཐོན་གཅིག་གིས་ནས་རྟོག་དུ་མ་དང་ལས་དུ་མས་སྦྱེ་བ་དུ་མ་སྦྱེད་པ་
འདྲིར་ཡང་གིན་དུ་རུང་བ་བསྐྱབ་སྦྱོད་མོགས་ལས་བཤད་པས་འབྲུལ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་
པའི་ཆོས་ནི་འདྲིར་མེད་ལ། །རྟེན་འབྱུང་མུད་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅམ་
ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་ཚུགས་སྐྱབ་རང་ངོས་གྲུབ་ནམས་མིན། །ཟབ་རྒྱས་མཐའ་
གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲུག་ལོས་དོན་དམ་ཚུགས་སྐྱབ་
ནམ་མཁའ་ཟ། །བྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་གསུམ་སྐྱས་ཀྱང་ཆད་གྲུབ་ཚུགས་སྐྱབ་དོན་
མ་བྲས། །རྣམ་པདུན་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི། །རང་དབང་པའི་བདག་
ནི་མེད་དེ་སྤང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །སྤང་པོའི་རྟེན་མིན་སྤང་པོར་བརྟེན་

པའང་མིན། །ཕྱང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་ཆོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྩ་
བཞིན་དེ་རྣམ་བདུན་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་རྣམ་ལྟ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ཁྱེད་
རུང་། །རྩ་ཞོལ་གྱི་ཞོལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འཁྱར་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་
མཐུན་སྣང་ཆད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཅམ་བཞེད་ཁྱེད་རང་དབང་བའི་རྟགས་
ཆད་གྲུབ་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱད་མི་འདོད་པས་ལྷགས་འདིར་རང་རྒྱད་
འཁྱུལ། །བདེན་གཉིས་བཤད་པ། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས་
པོ། །གཉིས་ལས་མང་དགོས་པ་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་དེས་གཉིས་པོ་
དེར་གྲངས་ངེས་པའི་དོན། །དེ་ལ་ངོ་མོ་མི་གཅིག་ན་དེདེའི་གནས་ལྷགས་མི་རུང་
བའང་དེ་གཉིས་ལྟོག་པའང་གཅིག་ན་རུ་མ་བ་བཞིན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱན་གྱིས་མངོན་
སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་ལྟོག་པས་ཐ་དད་པར་
འབྱེད། །བདེན་གཉིས་མཆན་ཉིད་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྣང་སྟོ་གཉིས་ལྷལ་གང་
ལ། །རིམ་བཞིན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་སོང་བ་དང་ཐ་སྣང་དཔྱད་བྱེད་རུ་སོང་བ་དེས་
རྟེན་པ་གཉིས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་རིམ་པར་བཞག་གོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
ཡིན་པས་དོན་དང་ལྷལ་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པའང་ལྟར་སྣང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བདེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་
རྫོབ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་
དབྱེ་བ་བདག་མེད་གཉིས་སྟངས་ཉིད་བཞི་བཅུ་རྩ་ག་སྟངས་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་
སོགས། །སྦྱི་འཕགས་སྟོ་གཉིས་ལྷལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་
དང་གཞན་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རུ་འདོད། །དབུ་མ་རང་ལྷགས་ཐུན་སོང་མ་
ཡིན་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཟུགས་
བརྟན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་ཅམ། །ཐ་སྣང་ཆད་

མ་རིགས་རིམ་བཞིན་གཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཐབས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཤད་དོ། །དགོས་པ་ནི་རིམ་མ་ལྟར་
ལྟ་ཀུན་བསྒྲིག་དང་ཀུན་བྱང་གཉིས་སྤང་སྤངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྟག་ལོས་གནས་
སྐབས་གསུམ་པར་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་མིན་སྟོས་བྲལ་སྒོམ་ཟེར་བ་
འབྲུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྲལ་དུ་བཤད་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། །རིགས་ཆོགས་ཅེ་འབྲེལ་
བལྟས་ན་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བསྒྲིག་ཁར་
དུ་མི་རྟག་སོགས་དང་རྣམ་ལུ་རྣམ་བདུན་གྱིས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་
གཉིས་བསྒྲིག་ཁ་མར་དེ་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་
དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་དེ་བསྒོམ་པས་མངོན་དུ་ལྟར་རིམ་གྱིས། །ལྟ་ཀུན་ངི་བཅས་
འཛོམས་པར་མདོ་སྟགས་བཞེད། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་འདི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེ་ཀུལ་བ་གཉིས་
པར་སྒོམ་རིམ་ལྟ་ཡོད་གསུངས་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ཁྲིད་དང་བཅས་མཁས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་
དང་ལྟ་བའི་ཐེན་ཁྲིས་སོགས་གསུང་ལ་ལྟོས། །བདེན་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱད་ཉི་རིང་མི་
རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོང་ཉིད་རི་བཞིན་ཐ་སྟངས་འཛོག་མཚམས་དཀའ་བས་སེམས་
ཅམ་པས་ཀྱང་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱོད། །ཡང་དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟངས་མི་རུང་སྟམ་ནས་ཚོད་ལ་རང་རྒྱུད་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་སྤང་མཐར་ལྟུང་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་གཅིག་བསྟེན་པ་གཅིག་འདོར་བའི་ཉི་རིང་མི་རིགས་
པས་བྱུང་འབྲེལ་གཅིས། །ཉི་ཁྲི་བུམས་ཞུས་ཀྱི་ལེུ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་
མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །བྱིས་པར་ཀུན་
བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་འདིའི་རྗེས་བཏགས་བཤད་པའང་ཤེས་དགོས་བཞེད། །འདི་
པས་རང་མཚན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །སྤང་སྤྱང་མི་རུང་མདོ་
ལས་ཆོར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཛིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །སྟག་བཅས་སྟག་མེད་ནི་

མཉམ་གཞག་ལ་འཕྲུལ་སྒྲུང་མཐའ་དག་ཟད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྒྲུང་མ་ཟད། །དྲག་གསུམ་
ཁྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སློབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་
རིག་འང་བཞེད། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སློབ་སྦྲང་མི་ཚོམ། །སྒྲུང་
བས་ཡོད་མཐའ་སྦྲང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །དེ་སོགས་སྤུན་མོང་
མིན་མང་དབྱ་མ་སྟོས། །མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་དང་ལྷུང་གི་
ཆད་མ་བཞིན། །བཤད་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་
དཔག་གཉིས། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་གི་འདྲིན་སྒྲུངས་ཁྱི་ཡུལ་གྱུར་
གཞལ་བྱ་མངོན་སྲུང་པར། །བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སྲུང་ཆད་མར་
བཞེད། །དབྱེ་ངོ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་ནལ་འབྱོར་མངོན། །རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་
དཔག་སྟེ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡུལ་སྟོག་གྱུར་དང་དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཁྱི་ཡུལ་
གསུམ་འཇལ་བའི། །སྟོན་མ་འདྲིང་རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་དཔག་དང་ཉེར་འཇལ་ལྷུང་
གི་ཆད་མར་གསུམ་བྱེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞེད། །སྟག་ལོས་ཡུལ་གྱུན་རྫོབ་རྩུན་པ་དང་། །དེ་ལ་
ཆད་མར་འགལ་ཟེར་ན་མི་འགལ་ཉེ་ཡུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་དེ་ལྟར་བཟུང་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དང་
རང་གི་འདྲིན་སྒྲུངས་ཁྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་འདྲེན་པ་གང་རུང་ཆང་ན་དེ་དེར་ཆད་མ་
ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། །ཆད་མ་གཞན་གྱིས་དེར་གཞོད་པ་བྲལ་བ་དེ་ལ་མི་
བསྐྱུའི་བྱིར། །ཡུལ་དེ་ལ་འཕྲུལ་ཡང་དེ་ལ་ཆད་མར་མི་འགལ་པའི་བྱིར་དང་མི་
བསྐྱུའི་དོན་བདེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། །སྐྱབས་སྟོབས་མང་དུ་བཤད་ལས་འབྲས་དང་
ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད་པ། །དེ་བྱིར་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་
བཞིན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་བྱུང་མཐའ་རང་གི་འང་ལུགས་མིན་པས་ཁྱེད་གྱིས་གསར་བཤད་
ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རང་ཁོ་ནས་བཙོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་དཔྱད་ལྟན་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་

རྟ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་ཕྱིད་དད་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྟོན་
འགྲོ་དད་པས་སྟོན་རུང་ཕྱིད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་
ཕྱིར། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྒྲེས་བུའི་ལམ་རིམ་བྱ། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་
འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བཅམས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་
དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་ལུགས་འདིར། །ཉན་
རང་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐུན་ལ་ཐེག་དམན་ལ་ས་བརྒྱད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་
འབྲས་བུའི་སྟོན་དེ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱིང་རྩེའི་རྩ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
པར་ཕྱིན་དུག་གས་བརྩས་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་གཅིག་དགོས། །དེ་ཡང་ལམ་སོ་སོ་ཆོགས་ལམ་
དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་རྟོགས་དང་སྟོན་ཆད་དང་ངོ་
བོས་འབྱེད་ལ། །འཕགས་པའི་ས་བརྩ་མཉམ་གཞག་ལ་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྩེས་
ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དང་མཛད་སོགས་ཐུག་བརྩ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། །ས་རེ་རེའང་ལ་ངེས་ཆོག་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་རྟོན་དང་། །རྣམ་
སྟོན་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་ལྟས་གཉིས་དང་སྤང་བུ་དང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བརྒྱད་
ཀྱིས་ས་བརྩ་བ་འབྲས་སོགས་མདོ་དང་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་བཤད། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲས་བུ་མཉམ་རྩེས་རེས་མིན་པར་མཉམ་རྩེས་ངོ་བོ་
གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །ཤུན་བརྟན་པས་མཉམ་
གཞག་ལས་དུས་ནས་ཡང་བཞེངས་པ་མིན་ཏེ་དེ་བཞེངས་ཕྱིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཉམ་གཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་མཉམ་གཞག་དེའི་རང་ནས་རྩེས་ཐོབ་བྱ་བའང་
མཛད། །ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྦྱོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །རི་སྟོན་ས་ཀུན་
མཁྱེན་རྩལ་སྟོ་མ་བཏགས་པར་ངི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་རུ་ར་བཞིན་མཁྱེན། །དུས་
འཁོར་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་སར་སྒྱུ་གཅིག་སྒྱུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔར་བཤད་པ་

བཞིན་བཞིན་ཅིང་། །ཐོད་མང་པོ་དང་སྐྱུ་གཡོས་སྤྱབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་སོགས་
རྒྱུད་ལ་མི་མངའ་གཞན་དོར་གདུལ་བུའི་མོས་དབང་གིས་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། །སློ་
བྱར་ནམ་དག་དང་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་
སྡེ་ཆེན་ཉིར་གཅིག་སོགས། །ལུ་ལུན་སྤྱང་བ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་མི་སྤྱད་
ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱ་དང་། །བཟོ་དང་སྦྱི་བ་བྱང་ཚུབ་སྤུལ་སྐྱ་གསུམ། །སྟན་
འདེབས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀྱན་འགོངས། །སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་
གསང་གསུམ་རོལ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཀྱང་ལས་དང་སྐལ་བས་གང་
འདུལ་དུ་མཐོང་གི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་དངོས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད། །རྒྱབ་དབང་བཞིན་ན་སྐྱ་དང་
ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་བསྟོག་པ་བསྐལ་བ་གཅིག་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་ཆོབ་པ་
དང་བ་སྤྱ་རེར། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་མཐའི་བར་གྱི་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་བཞོད་ཀྱང་
བྱ་ག་དེར་མཁའ་བཞིན་མི་རྒྱུད་དོགས་བའང་མེད་ལ་བ་སྤྱའི་བྱ་ག་དང་སྟོད་བརྟན་ཆེ་ཆུང་
དགོས་པ་མིན། །གཞན་ཡང་སྟོབས་བརྟུ་དང་ཉན་རང་བྱང་མེས་གཞན་དང་མ་འདྲིས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །གཅིག་ལའང་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་དུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ཏ་ཅང་མེད་བྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲངས་འདི་ཅམ་ལས་མི་མངའ་ཞེས་མ་ལུས་རྒྱལ་
ནམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་ཉི་དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཕྱོགས་
རེ་རེའི་མཁའ་མཐའ་འཆོལ་བར་ཞུགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་མི་མིད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །གང་འདུལ་སྤུན་གྱུབ་འཕྲིན་ལས་ཉག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་མཐའ་ཀྱན་
བསལ་ཉི་དབྱ་མ་ཆེན་པོར་སྐྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཉི་བརྟུ་གཉིས་
པའོ། །

སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ།

མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་མྱིབ་ཀྱང་ཟད་ལུས། །ཡུལ་མཆོག་
བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤྲས་བཞིན། །དྲི་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉིན་
པོ་མཆོག་སྤྲས་ཕྱིར། །ཤེས་མྱིབ་ཆུང་ཕྲ་སྒྲགས་ལས་མདོས་མི་ལུས། །དེ་
ཕྱིར་སྒྲགས་སྤང་གཉིན་སྤྲས་པ་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཏ་ཅང་འཁྲུལ་བར་མ་ཟད་
བཞད་གད་དང་དངོས་འགལ་གསུམ་ཀར་སྤང་དོ། ། ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་
ལྷུར་བུལ་ཆེ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྲ་རགས་ཤིན་ཏུ་ཕ། །སྦྱངས་ཕྱིར་
ཐེག་དང་མདོ་རྒྱད་གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་
གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་རུང་ཡང་མདོ་རྒྱད་འོག་མར་མིན། །སྤྲ་
མེད་སྦྱི་དང་རྒྱད་རྒུལ་དག་ན་གསལ། །སྐལ་ལྷན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་ཆེར་
གཤེགས་ཤུལ། །དུས་གསུམ་རྒུལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་སྒྲགས། །ཁྱད་པར་བྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་
སྦྱབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་གཟི་ལས་འོངས་འཁྲུལ་
སྟན་བུལ། །དབྱངས་ཅན་སྟ་མོས་སྤྲས་བཞིན་སྟན་འཛེབས་འགྲིགས། །ཐུབ་
དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུའང་དག། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་
ཀུན་འདུས་གསུང་བཞིན་བསྐྱེད་། །འགའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཆེན་བར་སྒྲོམ་པ་མང་པོ་མ་
བསྐྱབ་འོང་བས་མཐར་བཟོད་འདོད། །ལ་ལ་སྒོ་དམན་བྱེ་བས་སྤང་ཁུར་
ལེན། །པལ་ཆེར་སྦྱངས་ཅམ་རི་ཕྱན་བཏེགས་པས་སྟེམས། །ཐུབ་བསྟན་

ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེག་ཀུམ་སྟ། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་
ལྷན་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོས་ཀྱང་། །བྲགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་མཁན་
ཀང་པ་བཞིན། །རིས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྣང་སྣང་བྱང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྟེན་
ལྷང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་ཡང་བཅུལ། །རང་གཞན་མཁས་མང་སྟུང་བང་
སྟོང་གིས་རོལ། །པན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་འཕྱར་བྱས་བཀའ་། **།པན་**
ཚུན་དགག་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཆོར་བཤོད་སྟེ། །དེད་དཔོན་
མཁས་ནམས་བྱ་རྩེངས་ཅི་ཡང་འཇུག། །རིག་པའི་བྱ་རྩེངས་དམན་འཁྲུལ་
དང་པོའི་རྒྱད། །བརྟུངས་པས་ཚུལ་ཞིག་**སྟག་མོ་**འགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་
མཆོར། །ཕྱིན་སྟེམས་དྲགས་སྦྱངས་ལྷགས་གཉིས་ཀུན་མཐོང་ཕྱིར། །གྲུབ་
མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཁོ་བོས་ཕྱིན། །ཁྲོ་བཟང་མེས་ཕྱིན་རིང་ལྷགས་
ལམ་གསུམ་འབབ། །རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གི་ཡིས། །བཤུང་
བསྟེན་ནོར་ལྟའི་ཀང་བི་བཀྲས་ཆབ་ཀྱིས། །ཆོངས་འཁྲུལ་དྲག་ཅན་རྒྱ་
ཆོགས་དག་ལྟར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁྲར་ཕྱི་མཆོ་ཆེན་སྐར་རགས་གཡོ། །ཉི་
ཟླའི་སྟོན་འདེག་ལྟར་པོ་གནས་དེ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁྲར་
ཕྱི་གྲགས་སྟན་གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྟོན་མེས་ས་གསུམ་སྣང་བྱེད་
ཤོག །ཆོས་དབྱིངས་གཤིས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགོ་
ནམས་རྩ་འཕྱལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བཤོད། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་ཡོན་ཏན་
ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར་ཐོབ་ཤོག ། **ཅེས་**
གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུལ་སྟོང་གཏོང་ལྟའི་སྒྲ་དབྱངས་རམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
བཟང་གསལ་པའི་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྟ་མོ་ནས་མང་ཐོས་གསེར་ཁང་ཆོས་རྩེ་གྲ་ཅ་
མ་ཉིས་སྟན་ཆོག་མེ་ཉོག་གསར་བས་བསྐྱལ་ཞིང་དུས་ཤིངས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་མཁས་

མཛད་པ་པོ། གུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།

མཆོག་མུང་ར་སྟོབ་དཔོན་པ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ཆབ་མདོན་ནས་རྩ་གཡུ་ཁ་བཏགས་ཀྱི་
ཉེན་བཅས་ནས་ཆབ་ཤོག་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པ། སྟག་ལོའི་དགག་ལན་འབྲམས་རྒྱས་དགོས་
ཞེས་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་དོ་དང་། ཁྱད་པར་རང་སྟོ་གོམས་བའི་སྦྲད་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྟོན་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་འཛིན་པོ་བ་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་
ལྷ་མ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་བཞེད་དང་། བཞ་ཆེན་བཀའ་འགྲུར་པ། རྟོ་རྩེ་འཆང་སྤྱན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ། སྤང་རྟོ་རྩེ་འཆང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྟོ་གྲོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་
དུལ་སྤྱི་པོས་ལེན་ཞིང་། རྩེ་ལྷ་མའི་མདོ་སྟགས་རྣམས་ལ་ངེས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་། འཕགས་པོད་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའི་གཞུང་དང་། ཁྱད་པར་ཤིར་སྟོན། ཆད་ཆེན་ཅ་འབྲེལ། དུས་འཁོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་
པོ་རྣམས་ལ་བཞེན་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྲམས་སྟེ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེས་
ཆོག་ཅུང་དོན་གསལ་རྒྱས་འབྲེལ་དུ། དཀར་པོ་ཞེས་པས་སོ་སྐྱལ་གྱི་ཕོ་ཆོ་འཕུལ་ལྷ་བའི་དཀར་
ཕྱོགས་ཆོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་གངས་ཅན་གྱི་བྱ་ཚོད་ལུང་པོ་གཉིས་པ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་
གནས་རི་པོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གར་འདུག་ཐེག་མཆོག་པོལ་མཆོ་གསང་སྟགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་གྲང་
ནས་སྦྲར་བ་ལ། སྦྲར་ཡང་སྤི་སྟོན་ཅུང་ཐད་བྱས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །།